

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Kényszervallatások gyanúja a BKV-ügyben

Szerző: dr. Kádár Éva

Budapest, 2016. november 27.

I. Bevezetés

A BKV-ügy menetében nagyon fontos fordulópontot jelentettek azok a 2012 szeptemberétől, a Kecskeméti Törvényszék előtt elhangzó vallomások, amelyekben több vádlott irányított vallomástételről, kényszervallatásról számolt be. A vitatható körülmények között született, és a bíróság előtt erre hivatkozva vissza is vont nyomozati vallomásokat az első fokon eljáró bírói tanács sem tekintette releváns bizonyítéknak.

Cikkemben arra keresek választ, hogy a hazai és nemzetközi jogforrásokra, joggyakorlatra tekintettel, hol húzódik a határ a legális nyomozati módszerek és a kényszervallatás között, valamint arra, hogy a BKV-ügyben alkalmazott kihallgatási technikák jogilag hogyan ítélték meg.

II. A kényszervallatás jogi megítélése

A jog a kényszervallatást egyértelműen a bűncselekmények közé sorolja. A *hatályos Büntető Törvénykönyv* (2012. évi C. törvény) 303. § (1) bekezdése a következőképpen határozza meg a kényszervallatás fogalmát: „Az a hivatalos személy, aki annak érdekében, hogy más vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetve ne tegyen, erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert alkalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”¹

A *Btk. kommentárja* részletesebben is kifejti, hogy mi értendő a kényszervallatás büntette alatt: „A *bűncselekmény elkövetési magatartásait a tényállás csak részleges taxációval határozza meg, az erőszak és a fenyegetés mellett bármely más, hasonló módszer alkalmazásával is elkövethető a bűncselekmény. Az erőszak fogalmát a törvény nem határozza meg, ezalatt a személy testére vagy azzal közvetlen kapcsolatban lévő levő dologra irányuló fizikai ráhatás értendő. A fenyegetés vonatkozásában a Záró Részben írtak az irányadóak. A más hasonló módszert úgymint kell megítélni, ilyennek minősülhet pl. a fogva tartott személynek különböző előnyök ígérese a*

---

¹ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről. 303. § (1)

beismerés fejében, kedvezményeinek jogtalan megvonása a vallomás megtagadása, vagy a nem beismerő vallomás tétele esetén stb.”²

A kényszervallatás emellett *nemzetközi jogszabályokba, egyezményekbe* is ütközik. Hazánk is ratifikálta azt a nemzetközi egyezményt, melynek 3. cikkelye deklarálja a kínzás tilalmát, így az egyezményt kihirdető, az *emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló 1993. évi XXXI. törvényt*.³ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) gyakorlatát vizsgálva megállapítható, hogy a kínzás alóli mentességhez való jog abszolút jog, amitől semmilyen körülmények között - még rendkívüli állapot (háborúval fenyegetés, hadiállapot, belső politikai bizonytalanság stb.) idején - sem lehet eltérni. Ezzel a bíróság az egyik legalapvetőbb értékét védi a demokratikus társadalomnak.

A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések és bánásmódok elleni nemzetközi (ENSZ-) egyezmény 1. cikkének 1. pontja határozza meg, hogy magának a kínzás fogalmának milyen, nemzetközi szinten elismert elemei vannak. E fogalmakhoz társul még az EJEB és az ad hoc nemzetközi törvényszékek által kialakított gyakorlat. Ami bizonyos, hogy a kínzás tilalma erga omnes kötelezettség és a nemzetközi jog ius cogens szabályai közé sorolandó.⁴

Az Egyezmény szempontjából „kínzás” kifejezés alatt minden olyan cselekményt érteni kell, amelyet szándékosan, éles testi vagy lelki fájdalom vagy szenvedés kiváltása céljából alkalmaznak valakivel szemben, annak érdekében, hogy tőle, illetőleg harmadik személytől értesüléseket, információkat vagy vallomást csikarjanak ki, illetőleg azért, hogy olyan cselekmény miatt büntessék, amelyet ő, vagy harmadik személy követett el. Emellett kínzásnak minősül bármilyen megkülönböztetési formára alapított más okból történő alkalmazás, ha az ilyen fájdalmat vagy szenvedést, közfeladatot ellátó személy vagy hivatalos minőségben eljáró bármely más személy vagy ilyen személy kifejezett vagy hallgatólagos ösztönzésére vagy ennek hozzájárulásával bárki más okozza.⁵

---

² A 2012. évi C. törvény indokolása a 303. §-hoz

³ 1993. évi XXXI. törvény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről

⁴ 1988. évi 3. törvényerejű rendelet a kínzás, és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések és bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről

⁵ 1988. évi 3. tvr. (1.)

A kínzás, és kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetés, bánásmód tilalmát *Alaptörvényünk* is deklarálja.⁶

A nyomozó hatóságok által elkövetett kényszervallatások esetében leggyakrabban - ahogy jelen esetben is - a fenyegetés eszközét alkalmazzák az általuk várt vallomás kierőszakolása céljából. A fenyegetés a Btk. kommentár szerint nem más, mint „*súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen. A fenyegetés tárgyi eleme súlyos hátrány kilátásba helyezése. A hátrány súlyosságának megítélése a jogalkalmazói gyakorlat feladata, ugyanakkor mindenképpen súlyos hátránynak lehet tekinteni az olyan támadás kilátásba helyezését, amelyet a Btk. egyébként bűncselekménynek minősít. A fenyegetés alanyi ismérve, hogy a súlyos hátránynak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a megfenyegetett személyben komoly félelmet keltsen. Ezt az adott sértett személy helyzetének, lelki, szellemi, testi állapotának ismeretében esetenként kell eldönteni. A félelem komolysága nem feltétlenül jelent pánikot, rémületet, rendkívüli ideg- vagy fizikai állapotot, elegendő, ha a megfenyegetett komolyan veszi a kilátásba helyezett súlyos hátrány bekövetkezésének a lehetőségét.*”⁷

Míg a BKV-ügy vádlottjai a bíróság előtt kényszervallatásra panaszkodtak, addig a nyomozó hatóságok arra hivatkoztak, hogy ez az eljárás csupán nyomozati alku takar, amelynek részét képezi a gyanúsított és a nyomozók, ügyészek közötti megállapodás arról, hogy a bűntársakra tett feltáró, terhelő vallomásért cserében a vallomást tevő az ügyben később nem lesz megvádolva, illetve enyhébb büntetéssel fog csak részesülni.

Felmerül a kérdés, hogy akkor itt valójában kényszervallatás vagy nyomozati alku történt? Hogyan tehetünk különbséget a nyomozati alku, mint törvényes nyomozati cselekmény és a törvénytelen, súlyosan jogsértő kényszervallatás között?

A *nyomozati alku* 2003. július elsejével vezették be, és ma már évente mintegy ezres nagyságrendben alkalmazzák. Mint a hivatalos elnevezése is utal rá, nyomozati alku megkötésére csak a vádemelésig van lehetőség. A gyanúsított és a nyomozóhatóság közötti írásos

---

⁶ Magyarország Alaptörvénye. III. cikk (1) bekezdés

⁷ A 2012. évi C. törvény indokolása a 459. §-hoz, 7. pont

megállapodáshoz szükség van ügyési engedélyre is. A megállapodásban az szerepel, hogy a kapott információkért cserébe a hatóság elutasíthatja a feljelentett ellen büntetőeljárás megindítását vagy megszüntetheti az együttműködővel szemben folyó eljárást. A törvény kizárja, hogy a hatóság nyomozati alkut kössön olyan gyanúsítottal, akinek a terhére emberélet szándékos kioltása róható. Az alku minden részlete államtitok, tehát nyilatkozni nem lehet róla, és részletei még a bíróság számára sem megismerhetők. A vádalkut nem szabad összekeverni az úgynevezett informális egyezkedéssel, ami nincs lepapírozva, és senkit nem köt.⁸

A BKV-ügy több vádlottja, például Horváth Éva, Antal Attila, Regőczy Miklós, Balogh Zsolt, illetve tanúja, többek között dr. Sziebert György arról nyilatkozott a tárgyaláson, hogy a rendőrök a kihallgatás szünetében, után, autóban, folyosón, nem a hivatalos kihallgató helyiségben, mindenfajta írásos megállapodás, és az ügyvéd jelenlétének hiányában ajánlották fel, hogy amennyiben terhelő vallomást tesznek az általuk megjelölt személyekre, legfőképp Hagyó Miklósrá, enyhébb elbírálásban fognak részesülni, vagy mentesülnek a gyanúsítás alól, de kilátásba helyezték azt is, hogy amennyiben ezt megtagadják, hosszú előzetes letartóztatásra, illetve súlyos büntetésre számíthatnak.

Maga a törvényes nyomozati alku is számos jogi aggályt vet fel, ahogy *dr. Baranyi Róbert* ügyvéd, egy zsarolási ügy vádlottjának védője is utalt rá beadványában, amelyet az Alkotmánybíróságnak küldött 2014. szeptember 25-én annak érdekében, hogy állapítsák meg a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet a nyomozati alku intézményével kapcsolatban. Védenek vádalkut kötött a nyomozó hatóságokkal, amelyet végül a rendőrség nem tartott be, és az ellene folyó büntetőeljárást nem szüntették meg. Szerinte senki nem vonható felelősségre, ha a rendőrök alkudozni kezdenek egy gyanúsítottal az információk megszerzéséért, majd azok birtokában nem tartják be ígéretüket (ahogy Balogh Zsolt esetében is történt). Ráadásul, ha egy alku megkötetik, annak semmilyen részlete nem ismerhető meg, még a bíróság számára sem. Így nincs megfelelő kontroll a nyomozati alku jogintézményében, sőt a hatóság dönti el, mely terhelttel hajlandó együttműködni, és kivel nem, ami szerinte a diszkriminációt is felveti.⁹ Az ügyvéd szerint érdemes

---

⁸ Csikász Brigitta: „Rendőrkkel nincs egyezés!”- Mi a baj a vádalkuval?
http://hvg.hu/itthon/20140925_vadalku_taktikai_eszkoz_nyomozo_hatosag (2014. 09. 25.)

⁹ Uo.

lenne azon elgondolkozni, hogy a nyomozati alku megkötésébe nem lenne-e érdemes garanciaként bevonni a bíróságot. Az előzetes letartóztatás elrendeléséről sem a rendőrség dönt, hanem a bíróság rendeli el, ahogy a titkos megfigyelések elindításánál is szükség van bírói engedélyre - érvelt Baranyi.¹⁰

Szintén alkotmányossági problémákra világított rá, és 2006-ban az Alkotmánybírósághoz fordult a nyomozati alku szabályai miatt *dr. Jován László* ügyvéd is, aki praxisában számos olyan esetet tapasztalt (például a Kulcsár-ügyet), ahol az előzetes letartóztatást, valamint a nyomozati alkut a kényszervallatás eszközeként alkalmazták. Az ismert büntetőjogász szerint a rendőrségi törvény csak azt mondja ki: a nyomozó hatóság „a titoktartási megállapodás megkötését kezdeményezheti”. Tehát csak akkor kellene az ügyet államtitoknak minősíteni, ha a tanú védelme valóban indokolja, nem pedig rutinból. „Nyilván egyszerűbb meghallgatni egy embert, mint nyomozni. De mi a garancia arra, hogy a sok elmondott mese igaz? A törvény szerint a gyanúsítottak objektív bizonyítékokat kellene szolgáltatnia, a vallomás kevés. De sosem tudjuk meg, hogy mit adott a hatóság, és mit kapott érte. Az ügyészség a nyomozás irányítója és a megállapodás megkötője, tehát önmagát ellenőrzi.”¹¹

Jován László elvből ellenzi a nyomozati alkut, mivel szerinte annak rendszere és a jogi háttere alkotmányellenes. Másrészt arra kényszerítheti az alkudozót, hogy hazudjon. Kódolva van az eljárásban a visszaélés lehetősége. Az ügyész engedélyével lehet vádalkut kötni. És nem nyilvános az az ügyészi utasítás, amely konkrétan meghatározza, milyen megállapodás jöhet létre a delikvenssel. Ezzel az intézménnyel úgy élnek vissza, ahogyan akarnak, azon egyszerű oknál fogva, hogy az egész folyamat és a megállapodás államtitoknak van minősítve. Mindez elősegíti, hogy mostanában az előzetes letartóztatást bizonyos ügyekben gyakran használják nyomásgyakorlásra, ezért az előzetes letartóztatás mára már jogi értelemben vett kényszervallatásnak tekinthető. Alaposan felpuhították az előzetes letartóztatás különös feltételeit. Pedig a törvényszöveg egyértelmű. Ma viszont a helyzet rosszabb, mint az új, 2003-tól hatályos szabályozás előtt volt. Ha a rendőrség kéri az előzetes letartóztatást, az ügyészség rendszerint rábólint. Korábban a bíróság

---

¹⁰ Uo.

¹¹ Mészáros Bálint: Mi az, hogy vádalku? - Mint a filmekben http://magyarnarancs.hu/belpol/mi_az_hogy_vadalku_-_mint_a_filmekben-73458 (2010. 04. 01.)

keményen ellenállt ennek a futószalagszerű eljárásnak, az utóbbi hat-hét évben azonban kezdett ez megváltozni.¹²

Keresztes Imre főügyész nyilatkozata szerint hivatalos nyomozati alkut a perben koronatanúként szereplő Balogh Zsolttal az ügyészség nem kötött, mivel, amikor a KNYF az ügy nyomozását 2010 májusában átvette a rendőrségtől, erre már nem volt törvényes lehetősége.¹³ Fazekas Géza, a Központi Nyomozó Főügyészség szóvivője pedig Antal Attilával kapcsolatban tagadta, hogy nyomozati alkut kötött volna a hatóságokkal.¹⁴

Németh Zsolt kriminológus, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tanára még 2000-ben készített tanulmányt a kényszervallatások hazai gyakorlatának témájában¹⁵, amelynek során megállapították, hogy a kényszervallatás szinte „mindennapos gyakorlat”, amelynek háttérében a teljesítménykényszer, rossz statisztikai szemlélet, a legitim erőszak alkalmazásának és a hatalomgyakorlásnak a hatása áll, emellett számos esetben a nem bizonyítható ügyekben érzett tehetetlenségtől fűtött düh. Németh kérdésünkre elmondta: 13 éve írt tanulmánya ma is vállalható, mert sajnos minden megállapítása igaz ma is. Álláspontja szerint akkor is, ma is elsősorban és döntően azokban az esetekben merül fel a kényszervallatás gyanúja, amelyeket a rendőrségnek nem sikerült teljes körűen feltárnia, ezért létkérdés a beismerő vallomás megszerzése. Azonban nemcsak veréssel követhető el a kényszervallatás, hanem pszichikai erőszakkal is, ami még kevésbé bizonyítható, mint a tettlegesség. Ügyvédek százszámra meséltek esetekről, amikor a nyomozók kerek perccel leszögezték: ha vall a gyanúsított, szabadon engedik, ha nem, lecsukják. Ugyanez történik a már előzetesben lévőkkel, „ha beszél, szabadul” - így az ígéret -, ha nem, „magára rohad a műanyag lakat is”. Az ilyen esetek megelőzésére jogvédők a kihallgató helyiségek bekamerázását igyekeznek elérni, mindezidáig eredménytelenül.¹⁶

---

¹² Bányai György: „Jogi értelemben kényszervallatás” - Jován László ügyvéd az előzetes letartóztatás gyakorlatáról, http://magyararancs.hu/belpol/jogi_ertelemben_kenzszervallatas_-jovan_laszlo_ugyved_az_elozetes_letartoztatasi_gyakorlatarol-73260 (2010. 03. 04.)

¹³ Bán Károly: „Az ítéletnek így elrettentő hatása sincs” http://magyarhirlap.hu/cikk/46615/Az_iteletnek_igy_elrettento_hatasa_sincs (2016. 02. 02.)

¹⁴ Visszautasítja Antal Attila vádjait a főügyész (MTI) <http://bkvper.egyvaros.hu/node/85> (2012. 09. 27.)

¹⁵ Németh Zsolt: A kényszervallatás kriminológiája - avagy a kényszervallatás ártalmairól. *Belügyi Szemle* 2000/7-8, 108-120.

¹⁶ Csikász Brigitta: Az aljasok, az igazságosztók, a túlmotiváltak és a gyengék http://hvg.hu/itthon/20130411_kenzszervallatas_veres_izsak_rendorseg (2013. 14. 11.)

A nemzetközi joggyakorlatban a vallomás felhasználhatóságának szigorúbbak a szabályai, mint Magyarországon. A *Miranda-figyelmeztetés* elmondása mellett az amerikai Legfelsőbb Bíróság követelményének megfelelően a vallomás felhasználhatóságának további feltétele, hogy a terhelt bizonyítottan önkéntesen, teljes tudatában, a tájékoztatást követően mondott le az őt megillető jogokról.¹⁷ A Miranda-döntésben fogalmazta meg a bíróság elsőként azt az aggályát, miszerint a rendőri kihallgatás kényszerítő hatásának eredményeként a terhelt nem képes szabadon racionális, a történeteknek ténylegesen megfelelő információkkal szolgálni a kérdéses cselekmény vonatkozásában.¹⁸ Az amerikai Legfelsőbb Bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy „az őrizetbeli kihallgatás ténye sérti a személyes szabadságot, és kihasználja [a terhelt] gyengeségét”, mivel a vallatás alkalmával pszichológiai nyomást gyakorolva a terheltet a vallomás megtételére kényszerítik. Még a legfelvilágosodottabb és leghatékonyabb kihallgatási technikák is alkalmasak a pszichológiai manipulációra, megfélemlítőek és a hatékonyság érdekében különböző stratégiai fogásokat alkalmaznak, amely azzal a veszéllyel járhat, hogy a gyanúsított akarátát kijátsszák és éppen azt az emberi méltóságot sértik meg, amelyet az Alkotmány alapjogként védeni rendel.¹⁹

Elek Balázs „*A vallomás befolyásolása a büntetőeljárásban*” című könyvében ismertette azt a kutatást, amely során három kihallgatási módszert alkalmaztak: az egyetértő, a semleges valamint a goromba stílust a kihallgatást végzők végig megtartottak, azon nem változtattak. Azt próbálták bizonyítani ezzel, hogy az egyetértés kialakítása pozitív hatással van a visszaemlékezésre, ami jelentős hatást gyakorol a vallomástól várható bizonyíték minőségére és mennyiségére. Mindhárom feltételhez különböző hanghordozás, dialógus, testbeszéd, személyiség társult, sőt még a bútorok és az egyéb kellékek is különböztek: például az egyetértő módszer alkalmával a keményfedelű naplót a földre helyezték, hogy az ne ébresszen félelmet a gyanúsítottban, ne vonja el a figyelmét, a kihallgató pedig gyengéd hangon beszélt, míg a semleges és goromba módban a naplót terhelt elé dobták, a kérdezők hangneme pedig kemény volt.²⁰

A kísérlet alapján egyértelműen megállapítható volt az, hogy a résztvevők az egyetértő feltételek mellett lezajlott kihallgatások alkalmával sokkal inkább képesek voltak az események részleteinek

---

¹⁷ Gyöngy Réka: A kényszervallatás tényállásának értelmezéséhez

http://www.debrecenijogimuhely.hu/archivum/3_2012/a_kenyszervallatas_tenyallasanak_ertelmezesehez/ (2012. 03. 01.)

¹⁸ Elek Balázs: *A vallomás befolyásolása a büntetőeljárásban*. Debrecen, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft., 2007. 102. o.

¹⁹ Uo.

²⁰ Elek, i.m.: 67. o.

helyes felidézésére. Az eredmények azt mutatták, hogy ez a kihallgatási forma helyesebb, a valóságnak inkább megfelelő információ-visszaidézést eredményezett, a hibás információ mennyiség pedig pontosan megegyezett a másik két kihallgatási formának alávett résztvevőknél tapasztaltakkal.²¹

Az *Emberi Jogok Európai Bírósága* joggyakorlatában számos kényszervallatással összefüggő jogesetet találhatunk. A terhelt kihallgatásával kapcsolatban egy magyar vonatkozású ügyben is hozott határozatot az Emberi Jogok Európai Bírósága.²² Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem, amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló egyezmény (az „Egyezmény”) 34. cikke alapján *Balogh Sándor* magyar állampolgár kérelmező 1999 áprilisában terjesztett a Bíróság elé. A kérelmező azt állította, hogy az Egyezmény 3. cikkét megsértve kihallgatása során rendőrség bántalmazta.

A Bíróság az elfogadhatósági kritériumokat megvizsgálva részben elfogadhatónak nyilvánította a kérelmet. A kérelmező az esetet követően felkereste házi orvosát, aki fül-, orr-, gégeészeti szakrendelés felkeresését ajánlotta neki. A szakorvos dobhártya-helyreállító operációt végzett a kérelmezőn, akinek a dobhártyája sérüléssel szakadás következtében károsodott. Az eset elbírálását nehezítette, hogy a kérelmező kórházból történő elbocsátása alkalmával kapott zárójelentése időpontra utalás nélkül állapította meg, hogy a kérelmező bal oldali dobhártyája sérülés következtében szakadt át, amelyet két további orvosi láttelep is alátámaszt.

Az eljárás során kirendelt orvosszakértő megállapította, hogy nem zárható ki, hogy a kérelmező sérülése oly módon keletkezett, ahogyan azt a kérelmező állította, ugyanakkor nem lehetett megállapítani, hogy a szóban forgó fülsérülés a kihallgatás előtt, alatt vagy pedig azt követően keletkezett. A kérelmező álláspontja szerint az áldozat számára rendkívül nehéz a fogdában elkövetett rendőri brutalitás bizonyítása, ezért a Kormánynak kell elfogadható magyarázatot adnia a keletkezett sérülésekre és bizonyítani azt, hogy képviselői nem felelősek a sérülésekért. A hatóságok ahelyett, hogy bebizonyították volna, hogy nem az Állam képviselői okozták a

---

²¹ Elek, i.m.: 68. o.

²² 47940/99. sz. kérelem;

http://irm.gov.hu/i/irm.gov.hu/files//downloads/Fooldal/Kozerdeku_Informaciok/Az_Emberi_Jogok_Europai_Birosaganak_dontesei/ejeb_iteletek_a_b_09.02.pdf

sérüléseket, vagy arra legalább elfogadható magyarázatot szolgáltatott volna, mindössze arra hivatkoztak, hogy nem lehet minden kétséget kizáró módon megállapítani azt, hogy a sérülések nem a kihallgatás előtt vagy azt követően keletkeztek.²³

A késedelmes orvoshoz fordulás vonatkozásában a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy az esetet megelőzően nem volt dolga rendőrséggel, emiatt nem tudta, hogy fontos sérülései miatt azonnal orvoshoz fordulnia, emellett sérülései megalázottságot és szégyent jelentettek neki, továbbá az ismeretlen városok miatt csak lakóhelyén kért orvosi segítséget.

A Kormány fenntartotta azon álláspontját, miszerint a hazai hatóságok által lefolytatott nyomozás eredményeként sem kizárni, sem bizonyítani nem lehetett, hogy a kérelmező sérüléseit az őt kihallgató két rendőr okozta. A Kormány a Bíróság esetjoga alapján elfogadta, hogy amikor egy személy őrizetbe vesznek és a szabadon bocsátásakor sérüléseket találnak rajta, akkor a 3. cikk alapján az Államot terheli a bizonyítás, neki kell elfogadható magyarázatot adni a sérülés okát illetően.²⁴ A Kormány azonban leszögezte, hogy a konkrét ügy körülményei eltérőek voltak, hiszen nem a szabadon bocsátásakor találtak rajta sérüléseket, azokat csak a szabadon bocsátását követően állapították meg, a Kormány ezen oknál fogva mentesül a bizonyítási teher alól. Habár a Kormány kijelentette, hogy a sérülésekre egyedül a kérelmező állítása jelent elfogadható magyarázatot, ugyanakkor megjegyezte, hogy nyilatkozatát lehetetlen volt minden kétséget kizáró módon bizonyítani, továbbá maga az orvosszakértő sem tudott kellő választ adni a sérülések keletkezésének időpontja kapcsán.²⁵

A Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság joggyakorlatában is találkozhatunk pszichológiai kényszervallatás miatti elmarasztaló ítélettel: Elmarasztalta a Bíróság *Írországot*, amiért egyfelől ugyan garantálta a terheltek jogát a hallgatáshoz, másfelől viszont egy terrorizmus ellen használt jogszabályra hivatkozással 6 hónapi szabadságvesztéssel is fenyegette őket, amennyiben nem tesznek vallomást. A Bíróság úgy ítélte, hogy a kézenfekvő jogi bizonytalanság a konkrét ügyben azt eredményezte, hogy a 6. cikk 1. bekezdésével is összefüggésben sérült a terheltek joga, hogy ne kelljen önmagukat

---

²³ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Balogh kontra Magyarország ügyben hozott ítélete; 34. bekezdés, Acta Humana 2004/4, 130-146. o.

²⁴ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Balogh kontra Magyarország ügyben hozott ítélete; 39. bekezdés, Acta Humana 2004/4, 130-146. o.

²⁵ Uo.

bűncselekmény elkövetésével vádolniuk, ekként a 6. cikk 2. bekezdése is (ártatlanság védelméhez való jog).²⁶ A fenyegetéssel megvalósuló kényszervallatás jogellenesnek minősítését emellett a magyar jogi szakirodalom a kínzás tilalmával hozza összefüggésbe, és a kényszervallatást a kínzás kategóriájába sorolja. Emiatt a kényszervallatás az Egyezmény 3. cikkébe is ütközik.²⁷

A BKV-ügy több vádlottjának és tanújának, például *dr. Sziebert Györgynek* a kihallgatása is ügyvéd jelenléte nélkül zajlott.²⁸ A terhelő vallomás ilyen módszerrel történő kikényszerítését az Emberi Jogok Európai Bírósága szintén jogellenesnek minősítette több esetben: A gyanúsítottak kihallgatásával kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. bekezdése alapján is egyezményesértéshez vezet, ha a kihallgatásokon nem lehet jelen a védő, és az ügy körülményei sem teszik lehetetlenné a kérelmezők állításait, miszerint az ügyvéd jelenléte nélkül tett vallomásukat kényszer hatására tették. Egy ukrán ügyben a kérelmezőt egy taxisofőr megölése miatt ügyvéd jelenlétében hallgatták ki, ezt követően azonban egy másik taxisofőr halálával kapcsolatban is kihallgatták halált okozó testi sértés vádjával, amellyel kapcsolatban az ukrán jog szerint nem kötelező a védelem. A kérelmező ügyvédje távollétében bevallotta a cselekmény elkövetését, majd ezt követően az ügyet áttették az emberölések nyomozására illetékes hatósághoz. Ezután a kérelmező ügyvédje jelenlétében már tagadta az ellene felhozott vádakot, és azt állította, hogy korábbi vallomását kényszer hatására tette. A kérelmezőt elítélő bíróság szerint a nyomozás során tett vallomás elég részletes és ellentmondásmentes volt ahhoz, hogy erre alapozza az ítéletet, ugyanakkor azt nem vizsgálta, hogy jogellenesen szerezték-e be ezt a bizonyítékot. Ezért a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság megállapította a kérelmező hallgatáshoz való jogát és az önvádra kötelezés alóli mentességét.²⁹

Egy orosz ügyben pedig a rablás miatt őrizetbe vett kérelmező hiába kérte, hogy az általa megnevezett ügyvéd jelen lehessen a kihallgatásán, ezt a rendőrség nem engedte, és kétnapos intenzív kihallgatása végén a kérelmező végül bevallotta, hogy egy bűnszervezet tagjaként számos bűncselekményt elkövetett. Elítélése ezen a vallomáson alapult annak ellenére, hogy később ezeket

---

²⁶ Heaney and McGuinness v. Ireland judgement of 21 December 2000, no. 34720/97, illetve Quinn v. Ireland judgement of 21 December 2000, no. 36887/97

²⁷ Szabó Zsolt: Tenni vagy nem tenni? Ez itt a kérdés - őszintén a kényszervallatásról <http://arsboni.hu/tenni-vagy-nem-tenni-ez-itt-a-kerdes/> (2016. 10. 14.)

²⁸ dr. Sziebert György tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. május 16., <http://hagyomiklos.com/hu/content/sziebert-gy%C3%B6rgy-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-r%C3%A9szlet>

²⁹ Yaremenko v. Ukraine judgement of 12 June 2008, no. 32092/02

a vallomásokat visszavonta. Az eljárás során még sokszor nem lehetett jelen a kérelmező ügyvédje a kihallgatásokon. A Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság szerint az ügyvéd jelenlétének hiánya az eljárás kezdeti szakaszában orvosolhatatlan kárt okozott a kérelmező védelemhez való joga gyakorlása tekintetében és ellehetetlenítette, hogy tisztességes tárgyalásban részesüljön.³⁰

A brit hatóságok is megsértették a 6. cikk 1. pontjában szabályozott tisztességes eljáráshoz való jogot a *Benham kontra Egyesült Királyság* ügyben, mivel a kérelmezőnek nem biztosították azt, hogy a magisztrátusi bíróság előtt lefolytatott tárgyaláson jogi képviselő segítségét vegye igénybe.³¹

Szintén megsértették az Egyezmény 6. cikkének 1. pontját (tisztességes tárgyaláshoz való jog) a 6. cikk 3. pontjának c., alpontjával (jogi képviselethez való jog) összefüggésben az *Averill kontra Egyesült Királyság ügyében*, mert fogva tartásának első 24 órájában nem tették lehetővé a kérelmező számára, hogy védőügyvéd segítségét vegye igénybe.³²

A BKV-ügyben történetekhez hasonlít az az eset (*Magée kontra Egyesült Királyság ügy*), amelyben megsértették a 6. cikk 1. pontját a 3. pont c., alpontjával összefüggésben, mert a kérelmezőt 48 órán keresztül megfosztották a jogi képviselet lehetőségétől, miközben olyan pszichikai kényszert alkalmaztak, ami hozzájárult ahhoz, hogy a kérelmező felhagyjon a kezdetben hallgatásban megnyilvánuló ellenállásával.³³

III. A nyomozás módszerei a BKV-ügyben

Habár a BKV-ügyben a szó szoros értelmében fizikai, tehát bántalmazás útján elkövetett kényszervallatás nem fordult elő, ezen bűncselekmény törvényi tényállásban szereplő „más hasonló módszer” alkalmazása viszont előfordult. A Legfelsőbb Bíróság már korábban hangsúlyozta, hogy a vallomás kicsikarása céljából alkalmazott törvénytörő módszerek, fizikai kényszereszközök igénybe vételén kívül sok más kihallgatási módszerrel is megvalósítható a kényszervallatás. A döntésből világosan felismerhető a jogalkalmazónak az a szándéka, hogy minden módszert tiltson, melynek

³⁰ Pischalnikov v. Russia judgement of 24 September 2009, no. 7025/04

³¹ Czine Ágnes-Szabó Sándor-Villányi József: Strasbourgi ítéletek a magyar büntetőeljárásban. Budapest, HVG-Orac, 2008. 215. o.

³² Czine-Szabó-Villányi i.m.: 217. o.

³³ Uo.

következtében a kihallgatott számára nem marad más lehetőség, mint a kihallgató akarata szerinti vallomás tétele. *Tóth Mihály* büntetőjogász a kényszervallatás kifinomultabb eszközei közé sorolja a beismerés „vádalkuval” történő honorálásának kilátásba helyezését is. Szerinte a vizsgálók a gyakorlatban nem annyira a vádalku „előnyeivel” operálnak, hanem inkább azt érzékeltetik, hogy milyen hátrányos lehet a kihallgatottra nézve, ha nem él e kedvező ajánlattal. Így előfordul, hogy a „vádalku” elmaradása esetén kilátásba helyezett hátrányoktól tartva - függetlenül a valóban történetektől - a nyomozó szája íze szerinti vallomást tesznek. Minthogy a vizsgálónak valójában sem módja, sem szándéka nincs semmiféle alku kötésére, a *konkrét körülmények függvényében az ilyen magatartás is megalapozhatja a kényszervallatás „más hasonló módszereinek” megállapítását.*³⁴

1. A testre irányuló, a test állapotában változást előidéző módszerek

Annak ellenére, hogy testi kényszer, bántalmazás útján történő kényszervallatás ebben az ügyben nem fordult elő, megállapítható, hogy a testre irányuló, a test állapotában változást előidéző módszerekről viszont említést tettek egyes vádlottak a bíróság előtt. Az ő esetükben megállapítható, hogy az előzetes letartóztatás során átélt testi szenvedést is a vallomások kicsikarása céljára szolgált, mivel annak meghosszabbítását gyakran helyezték kilátásba a nyomozók ennek érdekében:

1.1. Horváth Éva arról számolt be bírósági vallomásában, hogy az előzetes letartóztatása során - amelyet a nyomozó hatóság a terhelő vallomás kicsikarásának eszközeként használt - a börtönorvosok próbálták a tudta nélkül bekábítószerezni. Hiszen úgy kezdtek el adagolni Rivotril gyógyszert, hogy arról nem tudott, nem igényelt semmilyen bódító, kábító gyógyszert, sőt hangsúlyosan ellenezte, amikor felajánlották.³⁵

Vallomása szerint amikor 54 C fok volt a 4 fős 6 m²-es zárkában, rájuk csukták az egyetlen levegőt szolgáltató nyílást, az étkezéshez használt kisablakot a zárkaajtón.³⁶

---

³⁴ Tóth Mihály: A kényszervallatás bűncselekményének hagyományos formái és újabb határterületei. In: Korinek László (szerk.): Emlékkönyv Ferencz Zoltán egyetemi adjunktus halálának 20. évfordulójára. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kara, 2004. 283-292. o.

³⁵ Horváth Éva vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. január 17., <http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/203>

³⁶ Uo.

1.2. Zelenák Tibor a bírósági előtt tett tanúvallomásában erről számolt be: Kecskemét, 2012. november 20.: „Például mikor egyik alkalommal az ügyvédemmel voltam személyes beszélőn, visszavezettek a szintre, de nem a zárkamba, hanem egy üres helyiségbe, ahol anyaszült meztelenre kellett vetkőznöm, és olyan átvizsgálásban volt részem, amit az urológusomtól - ha lenne ilyenem -, és egyáltalán semmilyen orvostól, nem viselnék el.”³⁷

1.3. Hagyó Miklós

Dr. Kádár András már védenca letartóztatásától kezdve minden beadványában, megszólalásában, indítványában hangsúlyozta, hogy Hagyó Miklós fiatal kora ellenére számos, súlyos betegségben szenved. Az eljárás kezdete óta kérte orvos-szakértő kirendelését védenca egészségi állapotának megvizsgálása és értékelése végett.³⁸

Szakértő bevonására csak az első kérelemtől számított négy hónap elteltével került sor. Ennek ellenére az előzetes letartóztatás meghosszabbítását elrendelő végzések már a kezdetektől fogva azt hangsúlyozzák (kérdéses, hogy szakértői vélemény hiányában mire alapozva), hogy Hagyó Miklós gyanúsított egészségi állapota halaszthatatlan kórházi gyógykezelést nem igényel, a BV egészségügyi szolgálat keretei között megfelelően ellátható.³⁹

Hagyó Miklóst fogságának első hónapjában három alkalommal kellett orvosi vizsgálatra vinni, már ekkor napokat töltött Tökölön, a börtönkórházban. Állandó orvosi kezelést és felügyeletet, továbbá folyamatos gyógyszeresedést, megfelelő, kockázatmentes környezetet igénylő krónikus allergiában, asztmában, idült prosztatagyulladásban, vastagbélgyulladásban, súlyos, krónikus, műtéteket is igénylő fül- és orrmelléküreg-gyulladásban, gerincbetegségben szenved, szív- és vérnyomáspanaszai vannak. Hagyó élelmiszer-allergiája glutén-, tejfehérje- és tejcukor-érzékenységekben nyilvánul meg. A glutént tartalmazó gabonából készült élelmiszerek, valamint tejfehérjét, tejcukrot tartalmazó valamennyi termék fogyasztása egészségének jelentős veszélyeztetése nélkül számára tilos. Mivel

³⁷ Zelenák Tibor vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 20.

³⁸ dr. Kádár András védő 2010. július 14. napján kelt indítványa orvosszakértő kijelölése iránt, <http://hagyomiklos.com/hu/content/fogvatart%C3%A1s-k%C3%B6r%C3%BClm%C3%A9nyei?q=content/dr-k%C3%A1d%C3%A1r-andr%C3%A1s-v%C3%A9d%C3%A9%C5%91-2010-j%C3%BAlius-14-napj%C3%A1n-kelt-ind%C3%ADtv%C3%A1nya-orvosszak%C3%A9rt%C5%91-kijel%C3%B6l%C3%A9se-ir%C3%A1nt>

³⁹ A Pesti Központi Kerületi Bíróság 9.Bny.42853/2010/2. számú végzése <http://hagyomiklos.com/hu/content/pesti-k%C3%B6zponti-ker%C3%BCleti-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1g-9bny4285320102-sz%C3%A1m%C3%BA-v%C3%A9gz%C3%A9se#overlay-context=hu/content/az-el%25C5%2591zetes-letart%25C3%25B3ztat%25C3%25A1s-dokumentumai>

lisztet, tejet nagyon sokféle élelmiszer tartalmaz, és ezek helyettesítésére a BV Intézet csupán egy puffasztott rizsből készült terméket tudott a számára biztosítani, táplálkozása 9 hónapos előzetes letartóztatása ideje alatt nagyon egyoldalúvá vált. Ennek mennyiségét is lecsökkentették egy idő után a pénzügyi normák túllépése miatt, és a szűkös étellemezés következtében 2010 októberére Hagyó Miklós közel negyvenöt kilogrammot fogyott, és ez a folyamat előzetes letartóztatásának időtartama alatt nem állt meg.⁴⁰

A terheltet kérelmére a Fővárosi Főügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Ügyek Csoportjának csoportvezető ügyésze 2010. november 25-én meghallgatta. A meghallgatásról feljegyzés készült, mely szerint az ügyész intézkedéseket tett és vizsgálatokat kezdeményezett a panaszok tisztázása és a felelősség megállapítása érdekében.⁴¹

A védői kérelmet követő négy hónap elteltével, 2010. szeptember 27-én kelt orvos-szakértői szakvélemény többek között a következőket állapította meg: „A gyógykezelés elmaradása viszont az egészséget, illetőleg a testi épséget veszélyeztető körülményt jelentene és akár életet veszélyeztető kór állapot kialakulását is eredményezheti. A kór állapotok közül a fül-orr-gégészeti vizsgálattal igazolt kétoldali középfül-gyulladás valószínűsíthetően a közeljövőben fülészeti-sebészeti beavatkozást tesz indokolttá.”⁴²

A szakértői vizsgálatok lefolytatását követően Hagyót a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházába, Tökölre vitték, ahol három hétig folyt a megfigyelése, vizsgálata és kezelése. A 2010. szeptember 17-én kelt tüdőgyógyászati vizsgálat során arra a következtetésre jutottak, hogy „Ez év júniusában vizsgáltuk osztályunkon. Akkori pulm. (tüdőgyógyászati) állapotához viszonyítva kifejezett romlás észlelhető.”⁴³

---

⁴⁰ A Fővárosi Főügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Ügyek Csoportjának Bv. 23937/2010./3. számú feljegyzése

⁴¹ Uo.

⁴² dr. Molnár Miklós igazságügyi orvos-szakértő 2010. szeptember 27. napján kelt szakvéleménye <http://hagyomiklos.com/hu/content/fogvatart%C3%A1s-k%C3%B6r%C3%BClm%C3%A9nyei?q=content/dr-moln%C3%A1r-mikl%C3%B3s-igaz%C3%A1g%C3%BCgyi-orsvsszak%C3%A9rt%C3%B5-2010-szeptember-27-napj%C3%A1n-kelt-szakv%C3%A9lem%C3%A9nye>

⁴³ A Büntetés-végrehajtás Központi Kórháza által kiadott 2010. október 05. napján kelt zárójelentés <http://hagyomiklos.com/hu/content/fogvatart%C3%A1s-k%C3%B6r%C3%BClm%C3%A9nyei?q=content/b%C3%BCntet%C3%A9s-v%C3%A9grehajt%C3%A1s-k%C3%B6zpponti-k%C3%B3rh%C3%A1za-%C3%A1ltal-kiadott-2010-okt%C3%B3ber-05-napj%C3%A1n-kelt-z%C3%A1r%C3%B3jelent%C3%A9s>

Az elégtelen táplálkozás, a penészes, vizes cellában való elhelyezés a számos gyulladós betegségben szenvedő fogvatartott immunrendszerét tovább gyengítette, aminek következtében középfül-gyulladása olyan mértékben fokozódott, ami már környezete számára is érzékelhető, egyre erősödő halláskárosodást okozott.⁴⁴

A szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy megfelelő gyógykezelés, életkörülmények (diétás étkezés, egészséges környezet) hiányában Hagyó Miklós az életét is veszélyeztető kór állapotba került volna. Hagyó Miklós egészségkárosodását nem csupán saját vallomása bizonyítja, hanem orvosszakértői vélemények igazolják.⁴⁵

Az ő esetében arra következtethetünk, hogy az előzetes letartóztatást a nyomásgyakorlás eszközeként alkalmazták, ugyanis az egészségét ilyen mértékben veszélyeztető körülmények között való fogva tartás példátlan a mai börtönviszonyok között is. A Büntetés-végrehajtásról szóló törvény minden előzetes letartóztatásban lévő fogvatartott, illetve elítélt számára biztosítja azt a jogot, hogy az egészségi állapotának megfelelő étrendet kapja, a penészes cellában való elhelyezést pedig még az egészséges emberek esetében is tiltja.⁴⁶

1.4. *Antal Attila a letartóztatása utáni, Gyorskocsi utcában töltött első napjairól a következőképpen számolt be a bíróságon: Kecskemét, 2012. szeptember 25.: „Első napon a vérnyomásom az égis felment, aznap a gyógyszereimet sem tudtam bevenni. A Gyorskocsi utcában eltöltött éjszakák azt a tudatot alakították ki bennem, hogy a szívem ezt nem fogja kibírni.(...) Úgy éreztem, hogy élet-halál között lebegek és ezt nem fogom kibírni. Azt, hogy akár évekig bezárjanak, fogva tartsanak azt nem fogom tudni kibírni. Fizikailag éreztem magam veszélyeztetve. Nyilván tisztelt bíróságot nem kell olyan részletekről tájékoztatnom, hogy mi történik egy Gyorskocsi utcai fogdában, milyenek a viszonyok, de el kell mondanom őszintén megrettentem.”⁴⁷*

---

⁴⁴ dr. Kádár András védő 2010. november 17. napján kelt indítványa, <http://hagyomiklos.com/hu/content/hagy%C3%B3-mikl%C3%B3sra-vonatkoz%C3%B3-dokumentumok?q=content/dr-k%C3%A1d%C3%A1r-andr%C3%A1s-v%C3%A9d%C3%B5-2010-november-17-napj%C3%A1n-kelt-ind%C3%ADtv%C3%A1nya>

⁴⁵ Uo.

⁴⁶ 30/2003. (VII.18.) IM-ESZCSM együttes rendelet a büntetés-végrehajtási szervek tevékenységével kapcsolatos közegészségügyi követelményekről, a közegészségügyi feladatok ellátásának, valamint az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatval való együttműködés rendjéről. 2. §, 4. § (1) b.

⁴⁷ Antal Attila vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 25., <http://hagyomiklos.com/hu/content/antal-attila-iii-rend%C5%B1-v%C3%A1dlottnak-kecsekem%C3%A9ti-t%C3%B6rv%C3%A9ny%C3%A9n-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember-25>

1.5. Mesterházy Ernő kihallgatásának körülményeit így tárta fel bírósági vallomásában: Kecskemét, 2012. szeptember 20.: „Mi más magyarázata lehet annak, hogy kihallgatásaim - melyek magas vérnyomásom és beszédhibám miatt kimerítőek voltak - inkább "elbeszélgetések" voltak, ahol a hatóság hosszasan gyözködött a másokra tett terhelő vallomások előnyeiről. Példaként említem a 2010. február 26-án 9 óra 32 perckor kezdődött vallomásomról készült jegyzőkönyvet, melynek lezárására 20 óra 13 perckor került sor. Ennek a közel 11 órának az eredménye a jegyzőkönyvben egy alig két oldalas, fél óra alatt jegyzőkönyvbe foglalt vallomás. Hogy a fennmaradó időben mi történt, azzal a hatóságnak kell elszámolnia.”⁴⁸

2. Pszichés nyomásgyakorlás

A BKV-ügyben a nyomozó hatóság elsősorban a gyanúsított lelki megtörésére irányuló pszichés nyomásgyakorlást alkalmazta a vádlottaknak és védőiknek a bíróság előtt tett vallomásuk alapján. Ez a módszer elsősorban az előzetes letartóztatás meghosszabbításával, súlyos börtönbüntetéssel való fenyegetésben, a terhelő vallomás tétele esetére pedig a gyors szabadulás, enyhébb ítélet kilátásba helyezésében, valamint bizonyos esetekben a börtönben történő lelki bántalmazásban nyilvánult meg.

2.1. Horváth Éva

2013. január 17., Kecskeméti Törvényszék: „Aztán jött az előzetes letartóztatás, ami alatt vallásom miatt hetente tartottak zárka ellenőrzést, tettek megjegyzéseket a könyveimre, öntötték a szemetet a zárka közepére, belekeverve a személyes dolgaimat, hogy takaríts, zsidó. (...) Látna ezt adott jogszabályokon belül, igyekezett megóvni engem a nevelőm, elintézni például, hogy kapjak a többiekkel egy időben enni, ahogy az amúgy nekem is járt volna. Próbálta megakadályozni az embertelen és jogtalan atrocitásokat, sajnos sokszor eredménytelenül, de legalább valaki megpróbálta. Látna, hogy bár jogtalanul „szívatnak” elnézést, de más szót nem tudok használni erre, vallásom miatt is, látna, hogy bár fenyegettek. Például meghallgattam egy jóakarótól azt is,

---

⁴⁸ Mesterházy Ernő vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 20., <http://hagyomiklos.com/hu/content/mesterh%C3%A1zy-ern%C5%91-ii-rend%C5%B1-v%C3%A1dloznak-kecskem%C3%A9t-t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9k-n-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember>

hogy ha továbbra is bejön hozzám a rabbi, a törvényes lehetőségeken belül, nem tudnak esetleg megóvni attól, hogy „leesek” az ágyról és megüssem magam, de mégis vállaltam a hitemet.”⁴⁹

2.2. Regőczi Miklós

Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 6.: „Fogalmam sem volt, hogy mit keresek én ott, és teljesen összetörtem, hiszen tudtam, hogy ilyen bélyeggel, bármikor még állást találnom is nagyon nehéz lesz. Ráadásul 2-3 évvel korábbi dolgokról faggattak, aminek döntő többségére nem voltak egyértelmű emlékeim, azon kívül, hogy mindenben jogszerűen jártunk el. Látszik a vallomásokból, hogy amíg őrizetbe nem vettek, addig nem tettem téves nyilatkozatokat, csak utána. Az előzetes letartóztatás a magyar joggyakorlatban a kényszervallatással egyenértékű. Ebből kifolyólag egyetlen cél vezérelt, hogy minél hamarabb családom körében lehessenek. Ennek érdekében hatósági irányításra születtek a vallomások. Amikor a folyosón haladtunk vagy a liftben voltunk, természetesen soha nem a kihallgatói szobában, a rendőrök az ügyvédem és az én értésemre adták, hogy az a kivezető út, ha bizonyos személyekre terhelő vallomást teszek. Ezért én a cégnél töltött 18 hónap alatt hallott folyosói pletykáktól kezdve, konkrét ügyeken át mindenféle állításokat tettem. Amit mondtam, annak nagy részére a kihallgatók úgymond nem voltak vevők, ötletszerűen szemezgettek belőle a nyomozás során. Azt, hogy egy-egy szerződést abban a lelkiállapotban részben feleslegesnek minősítve magamat is vádoltam, az ide vezethető vissza, hiszen normális esetben ilyen senki nem tesz.”⁵⁰

2.3. Antal Attila

Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 25.: „Őrizetbe vételem napját követő vallomásomban mindezt tudomásomra is hozták, azzal, hogy amennyiben az elvárásoknak nem tudok megfelelni, hosszú időre előzetes letartóztatásba kerülök. Mindezt természetesen nem védőim jelenlétében közölték, akkor, amikor hoztak-vittek a kihallgatásra. (...) Az, hogy a nyomozati vallomásomkor a valóság nem nagyon érdekelt senkit, azt is mutatja, hogy 2010. január 26-án részletes nyilatkozatot tettem arról, hogy mit végeztem a BKV-nál, azt eredményezte, hogy őrizetbe vettek és értésemre adták, hogy ha nem leszek együttműködő hosszú hónapokra, akár évekre is előzetes letartóztatásba kerülök és hetente fognak meggyanúsítani egy-egy újabb szerződéssel. Én

⁴⁹ Horváth Éva vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. január 17., <http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/203>

⁵⁰ Regőczi Miklós vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 6., <http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/209>

elmondtam, hogy nincs tudomásom semmilyen guruló forintokról, de figyelmeztettek, hogy ez azt jelenti, hogy én Hagyóékat védem és ezzel csak magamat hozom menthetetlen helyzetbe, előzetes letartóztatásba fogok kerülni. Hogy ez ne történjen meg, hagytam, hogy a jegyzőkönyvezés során a hangsúlyok máshová kerüljenek. Javasolta helyett utasított, tájékoztatás helyett jelentés kerüljön a jegyzőkönyvbe, ami így megfelelt az elvárásoknak.”⁵¹

2.4. Mesterházy Ernő

Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 20.: „Még mindig félve, de saját és családom személyes sorsa miatt kénytelen vagyok elmondani, hogy folyamatosan nyilvánvalóvá tették: amennyiben Hagyó Miklósról és Főpolgármester úrra terhelő vallomást teszek, úgy véget érhet fogva tartásom, és ügyemet kedvezőbben bírálják el.”⁵²

---

⁵¹ Antal Attila vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 25., <http://hagyomiklos.com/hu/content/antal-attila-iii-rend%C5%B1-v%C3%A1dlottnak-kecskem%C3%A9ti-t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9ken-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember-25>

⁵² Mesterházy Ernő vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 20., <http://hagyomiklos.com/hu/content/mesterh%C3%A1zy-ern%C5%91-ii-rend%C5%B1-v%C3%A1dlottnak-kecskem%C3%A9ti-t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9ken-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember>

2.5. Zelenák Tibor

Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 20.: „Kértem, hogy értesítsék a családomat, de mondták, hogy csak az ügyvédemet lehet értesíteni, aki viszont jelenleg nem elérhető. Végül már könyörögtem, hogy értesítsenek valakit, mert nagyon félttem a feleségemet, hogy mi történik vele, hiszen otthon van a három gyerekkel és vár haza, nem biztos, hogy szerencsés, ha az esti híradóból tudja meg, mi történt. Erre az egyik nyomozó megnyugtatóan közölte, hogy nem kell izgulnom, mert több mint egy órával azelőtt, már a 16.00 órás hírekben benne volt, hogy őrizetbe vesznek! Vagyis - rajtam kívül - mindenki, már a sajtó is tudta, mi fog történni velem! (...) Elvileg kaphattam is volna leveleket a szüleimtől, a feleségemtől, úgy hetente 3-at, 4-et írtak, de ezek valahogy folyamatosan nem érkeztek meg, csak valami véletlenszerű egybeesés folytán épp az utolsó bent töltött napomon - egyszerre! (...) De az az eset is váratlanul ért, amikor kihallgatásra kísérés közben közölték, hogy az ügyvédem már az irodában vár minket, és felhívták a figyelmet arra, hogy lenne módom megegyezni bizonyos dolgokban, és akkor hamarabb haza juthatnék a családomhoz. Mivel értetlenül néztem, nem nagyon tudtam miről van szó, és közben oda is értünk az irodába, később erre a kérdésre már nem tértünk vissza.”⁵³

2.6. Balogh Zsolt

A BKV-ügy koronatanújának a nyomozó hatóság Balogh Zsoltot szánta. Ő volt az a gyanúsított, aki azt a híressé vált nyilatkozatot tette a sajtónak arról, és vallotta a nyomozás során, mely szerint „nokiás dobozban adta át a pénzt” Hagyó Miklósnak.⁵⁴ A médiában hosszú ideig hangoztatott állításról csak Balogh bíróságon tett vallomása nyomán derült fény, hogy nem felelt meg a valóságnak, mivel nyomozati alku hatására született, amelyet a nyomozó hatóság egyébként nem tartott be, mert Balogh is gyanúsított lett.

Balogh Zsolt vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. október 9.: „Jegyzőkönyv bizonyítja, hogy volt olyan kihallgatásom, melyen két ügyész és két nyomozótiszt, tehát négyen hallgattak ki, míg az akkori ügyvédem egy ügyvédjelöltet küldött. Mivel nem vagyok hős, számomra csak egyetlenegy dolog volt fontos, hogy ne tartóztassanak le és ne járjak úgy, mint egyes munkatársaim. Ennek

⁵³ Zelenák Tibor vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 20.

⁵⁴ Csermely Péter: „Nokia-dobozban adtam át a pénzt Hagyónak...” - a teljes interjú - Beszélgetés Balogh Zsolttal, a BKV Zrt. volt megbízott vezérigazgatójával
http://mno.hu/belfold/nokia-dobozban_adtam_at_a_penzet_hagyonak_a_teljes_interju-261247 (2010. 03. 06.)

érdekében még nyilatkozatok is tettem a sajtónak. (...) Bár az elmondottak miatt engem kiáltottak ki a sajtóban a vád tanújának, az ügyészség cserében úgy vádolt meg 750 millió forint vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezeléssel, hogy ezzel nem is gyanúsítottak meg a nyomozás során, ezért nem is védekezhettem ellene.”⁵⁵

2.7. Lelovics Ottó

Kecskemét, 2012. október 30.: „Jelen ügyben először 2010. március 4-én hallgatott ki gyanúsítottként a nyomozóhatóság, amikor is a hatóság telefonon történő megkeresésére, szüleim balatoni nyaralójából indulva, a megkeresésétől számított 2 órán belül megjelentem a budapesti lakcímemen, ahol a nyomozó hatóság házkutatást tartott, majd közölték velem a házkutatás során, hogy a rendőrségi kihallgatásra már sok cuccot - személyes holmit - vigyek magammal, mert sokáig leszek bent.

Ilyen előzmények után és ilyen vészjósló hangulatban vittek be a BRFK Teve utcai épületébe, ahol kihallgatásom során vallomást tettem, majd szabadlábon védekezhettem tovább az eljárás során.”⁵⁶

IV. Nyomásgyakorlás a tanúkra

A BKV-ügyben a vád által felvonultatott terhelő tanúk mindegyikére jellemző, hogy más bűncselekmények miatt büntetőeljárás folyt ellenük. Az a körülmény, hogy mindegyikük más büntetőügyekben gyanúsított volt, lehetőséget teremtett a megfélemlítésükre, mert attól tarthattak, hogy az ellenük folyó büntetőeljárásban hosszabb előzetes letartóztatással, később pedig súlyosabb büntetést megalapozó vádirattal torolja meg a rendőrség, illetve az ügyészség ellenállásukat, ha megtagadják a terhelő vallomások tételét. Lássuk, kik voltak ők:

1. 2013. május 7-én Pálocska János bírósági vallomásában arról számolt be, hogy egy B. László nevű nyomozó egy saját maga által kiegészített magánnyomozói jelentést úgy tüntetett fel, mintha az Pálocska tanúvallomása lenne. Ezt az interneten is ilyen beállításban tették közzé. A nyomozók azt

---

⁵⁵ Balogh Zsolt vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. október 9., <http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/195>

⁵⁶ Lelovics Ottó vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. október 30.

állították, hogy ezt ő adta át, ez az ő információja, és ha mégsem akarja aláírni, akkor eljárást fognak kezdeményezni ellene, amiből négy is volt.

Kecskemét, 2013. május 7.:

„Azt ígérte B. László, amennyiben átadom a magánnyomozói jelentést a részükre, akkor ő segít abban, hogy valójában nyomozás legyen, két évig ültek rajta, majd a végeredmény az lett, hogy kidobták az ablakon. (...)

De abban az időben ez egy sláger dolog volt, hogy BKV Zrt. Ez egy nagyon sláger dolog volt, mindenhol ez folyt, hogy ki kicsoda, kit kell letartóztatni, azt sem vetette véka alá a nyomozó, hogy le akarja tartóztatni Hagyó Miklóst. Azt mondta, hogy az a cél, le fogják tartóztatni, ez már el van döntve, tehát ilyeneket mondott.”⁵⁷

2., 2013. május 16-án pedig dr. Sziebert György tett vallomást arról, hogy a nyomozók jegyzőkönyvön kívüli beszélgetésbe kezdtek velem, ahol sok más minden mellett közölték, hogy ha Demszky Gáborra vagy Hagyó Miklóstra vagy Kocsis Istvánra bármilyen terhelő vallomással tud szolgálni számukra, akkor néhány nap múlva szabadlábra kerül. A következő alkalommal pedig 1-1,5 órán keresztül győzködtek azzal, hogy két kisgyereke van, és hogy ők el fogják intézni, hogy még 20 évig is börtönben legyen, mert mindenki ellene vallott.

Kecskemét, 2013. május 16.:

„Mikor az ügyvéd úr elindult a repülőtérrel, akkor közölte a repülőtéri rendőrség egyik munkatársa, hogy most mégiscsak jöjjenek ki, mert szeretnének velem beszélgetni. Klasszikus filmeket idéző jelenet volt, az, hogy egyébként mitől volt sötét a szoba, hogy esetleg nem volt rajta ablak, vagy azért, mert ez tél volt és ez késő délután 5 óra 6 óra felé volt, teljesen sötét volt a szoba és egy asztalnál egy lámpa világított és szembe jobbról és balról a repülőtéri rendőrség egy-egy képviselője foglalt helyet mellettem, és hát ilyen jegyzőkönyvön kívüli beszélgetésbe kezdtek velem, ahol sok más minden mellett közölték, ez egy csütörtöki nap volt

---

⁵⁷ Pálocska János tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. május 7., <http://hagyomiklos.com/?q=hu/content/p%C3%A1locska-j%C3%A1nos-tan%C3%BA-teljes-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-t%C3%A1rgyal%C3%A1si-jegyz%C5%91k%C3%B6nyv-2013-m%C3%A1jus-7>

egyébként, hogy ha Demszky Gáborra vagy Hagyó Miklósról vagy Kocsis Istvánra bármilyen terhelő vallomással tudok szolgálni számukra, akkor ma csütörtök van, ott van egy papír a kezükben és akkor kedden szabadlábra kerülök.”⁵⁸

3. 2014. október 28-án Bielek Péter elmondta, hogy az őt tanúként meghallgató nyomozó közölte vele, hogy nincs ellene semmiféle gyanú, és megtagadhatja az együttműködést, csak akkor lehet, hogy az ő hozzáállásuk is meg fog változni. Beszámolt arról is, hogy az így született tanúvallomása tudta és beleegyezése nélkül megjelent a sajtóban, a következő kihallgatásán pedig azzal fenyegették meg, hogy ha nem vall Hagyó Miklós ellen, akkor meggyanúsítják az FKF-ügyben.

Kecskemét, 2014 . október 28.:

„Utána kezdetét vette egy 4-5 órás kihallgatás és ott már folyamatosan, tehát a B. úr nem volt ennyire asszertív, ott a kihallgatók állandóan arról kérdeztek, hogy a Hagyó, a Mesterházy, a Demszky, milyen politikai nyomás volt, kértek-e pénzt, stb., stb. Az nekem nagyon sokkoló volt. Különösen azért, mert voltak olyan félmondatok felfelé a liftben, meg máshol, ami hát nagyon, én félttem, nem voltam benne biztos, hogy én haza tudok menni.”⁵⁹

Tehát a BKV-ügyben a Kecskeméti Törvényszéken összesen hét vádlott, Mesterházy Ernő, Antal Attila, Balogh Zsolt, Lelovics Ottó, Regőczy Miklós, Zelenák Tibor és Horváth Éva beszélt pszichikai kényszervallatásról, emellett három tanú, Bielek Péter, Pálocska János és dr. Sziebert György is irányított vallomásra számolt be. A bíróság előtt a vádlottak és a tanúk valamennyien visszavonták a nyomozó hatóság előtt korábban Hagyó Miklósról tett terhelő vallomásukat.

V. Összefoglalás

Hadd zárjam cikkemet néhány szubjektív gondolattal.

2010 tavaszán figyeltem fel a BKV-botrányt kísérő médiakampányra, amelynek egyoldalúsága, az eseményeknek érezhetően az indulatok szítására irányuló láttatása gyanúsnak tűnt a számomra.

---

⁵⁸ dr. Sziebert György tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. május 16.,

<http://hagyomiklos.com/hu/content/sziebert-gy%C3%B6rgy-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-r%C3%A9szlet>

⁵⁹ Bielek Péter tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2014. október 28., <http://www.hagyomiklos.hu/hu/content/bielek-p%C3%A9ter-tan%C3%BA-teljes-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-t%C3%A1rgyal%C3%A1si-jegyz%C5%91k%C3%B6nyv-2014-okt%C3%B3ber-28>

Felmerült bennem, hogy a sajtó vajon miért nem tár a nyilvánosság elé olyan vallomásokat, adatokat is, amelyek a vádoknak ellentmondanak? A közvélemény ezt nagyrészt kritikátlanul fogadta, és előre bűnösnek kiáltotta ki azokat, akiket a média célirányosan ilyennek akart bemutatni, és semmi kétely nem támadt a legtöbb emberben a nyomozó hatóságoktól kiszivárogtatott hírekkel, információkkal kapcsolatban. Hónapokkal később pedig nem találtam ésszerű magyarázatot arra, hogy a rendőrség miért nem hallgatta meg legalább tanúként azokat az embereket az ügy fő vádpontjával, az állítólagos nokiás dobozos vesztegetéssel kapcsolatban, akiket Balogh Zsolt híres, tényfeltárónak mondott interjúiban Hagyó mellett még megjelölt elkövetőként.

2012 őszén már sok mindenre választ kaptam a vádlottaknak a tárgyaláson elhangzott vallomásaiból. Korábban még csak amiatt merültek fel bennem kérdések, hogy hogyan lehet úgy egy tisztességes, jogszerű nyomozást lefolytatni, hogy bizonyos embereket láthatóan kihagytak a büntetőügyből. Elsőként Antal Attila tárta fel a bíróságon a nyomozás módszereit, majd a bírósági tárgyalás során a többi vádlott is nyilvánosságra hozta, hogy milyen módon érték el a nyomozók azt, hogy az általuk várt vallomásokat tegyék. Ekkor határoztam el, hogy az erre vonatkozó információkat összegyűjtöm, rendszerbe foglalom. Ennek során igyekeztem a lehető legtávolabb kerülni a politikától, és amennyire lehet, kizárólag a jogi oldalát akartam feltárni ennek az eseménysornak, habár a politika folyamatosan felhasználta ezt a bűnügyet a saját céljaira.

Felhasznált irodalom:

- 1., Bán Károly: „Az ítéletnek így elrettentő hatása sincs”
http://magyarhirlap.hu/cikk/46615/Az_iteletnek_igy_elrettento_hatasa_sincs (2016. 02. 02.)
- 2., Bányai György: „Jogi értelemben kényszervallatás” - Jován László ügyvéd az előzetes letartóztatás gyakorlatáról
http://magyarnarancs.hu/belpol/jogi_ertelemben_kenyszervallatas_-_jovan_laszlo_ugyved_az_elozetes_letartoztatás_gyakorlatarol-73260 (2010. 03. 04.)
- 3., Czine Ágnes-Szabó Sándor-Villányi József: Strasbourgi ítéletek a magyar büntetőeljárásban. Budapest, HVG-Orac, 2008. 215. o.
- 4., Csermely Péter: „Nokia-dobozban adtam át a pénzt Hagyonak...” - a teljes interjú - Beszélgetés Balogh Zsolttal, a BKV Zrt. volt megbízott vezérigazgatójával
http://mno.hu/belfold/nokia-dobozban_adtam_at_a_penz_t_hagyonak_a_teljes_interju-261247
(2010. 03. 06.)
- 5., Csikász Brigitta: Az aljasok, az igazságosztók, a túlmotiváltak és a gyengék
http://hvg.hu/itthon/20130411_kenyszervallatas_veres_izsak_rendorseg (2013. 14. 11.)
- 6., Csikász Brigitta: „Rendőrékkel nincs egyezés!”- Mi a baj a vádalkuval?
http://hvg.hu/itthon/20140925_vadalku_taktikai_eszkoz_nyomozo_hatosag (2014. 09. 25.)
- 7., Elek Balázs: A vallomás befolyásolása a büntetőeljárásban. Debrecen, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft., 2007. 102. o.
- 8., Gyöngy Réka: A kényszervallatás tényállásának értelmezéséhez
http://www.debrecenijogimuhely.hu/archivum/3_2012/a_kenyszervallatas_tenyallasanak_ertelmezesehez/ (2012. 03. 01.)
- 9., Mészáros Bálint: Mi az, hogy vádalku? - Mint a filmekben
http://magyarnarancs.hu/belpol/mi_az_hogy_vadalku_-_mint_a_filmeken-73458 (2010. 04. 01.)
- 10., Németh Zsolt: A kényszervallatás kriminológiája - avagy a kényszervallatás ártalmairól. Belügyi Szemle 2000/7-8, 108-120. o.
- 11., Szabó Zsolt: Tenni vagy nem tenni? Ez itt a kérdés - őszintén a kényszervallatásról
<http://arsboni.hu/tenni-vagy-nem-tenni-ez-itt-a-kerdes/> (2016. 10. 14.)

12., Tóth Mihály: A kényszervallatás bűncselekményének hagyományos formái és újabb határterületei. In: Korinek László (szerk.): Emlékkönyv Ferencz Zoltán egyetemi adjunktus halálának 20. évfordulójára. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kara, 2004. 283-292. o.

13., Visszautasítja Antal Attila vádjait a főügyész (MTI) <http://bkvper.egyavaros.hu/node/85> (2012. 09. 27.)

Jogszabályok jegyzéke:

1., Magyarország Alaptörvénye. III. cikk (1) bekezdés

2., 1988. évi 3. törvényerejű rendelet a kínzás, és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések és bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről

3., 1993. évi XXXI. törvény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről

4., 30/2003. (VII.18.) IM-ESZCISM együttes rendelet a büntetés-végrehajtási szervek tevékenységével kapcsolatos közegészségügyi követelményekről, a közegészségügyi feladatok ellátásának, valamint az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálattal való együttműködés rendjéről. 2. §, 4. § (1) b.

5., 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről. 303. § (1)

6., A 2012. évi C. törvény indokolása a 303. §-hoz

7., A 2012. évi C. törvény indokolása a 459. §-hoz, 7. pont

Bírósági döntések:

1., 47940/99. sz. kérelem;

http://irm.gov.hu/i/irm.gov.hu/files//downloads/Fooldal/Kozerdeku_Informaciok/Az_Emberi_Jogok_Europai_Birosaganak_dontesei/ejeb_iteletek_a_b_09.02.pdf

2., Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Balogh kontra Magyarország ügyben hozott ítélete; 34. bekezdés. Acta Humana 2004/4, 130-146. o.

3., Heaney and McGuinness v. Ireland judgement of 21 December 2000, no. 34720/97, illetve Quinn v. Ireland judgement of 21 December 2000, no. 36887/97

4., Pischalnikov v. Russia judgement of 24 September 2009, no. 7025/04

5., Yaremenko v. Ukraine judgement of 12 June 2008, no. 32092/02

Bírósági vallomások jegyzéke:

1., Antal Attila vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 25.

<http://hagyomiklos.com/hu/content/antal-attila-iii-rend%C5%B1-v%C3%A1dlottnak-kecskem%C3%A9ti-t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9ken-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember-25>

2., Balogh Zsolt vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. október 9.,

<http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/195>

3., Bielek Péter tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2014. október 28.,

<http://www.hagyomiklos.hu/hu/content/bielek-p%C3%A9ter-tan%C3%BA-teljes-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-t%C3%A1rgyal%C3%A1si-jegyz%C5%91k%C3%B6nyv-2014-okt%C3%B3ber-28>

4., Horváth Éva vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. január 17.,

<http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/203>

5., Lelovics Ottó vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. október 30.

6., Mesterházy Ernő vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. szeptember 20.,

<http://hagyomiklos.com/hu/content/mesterh%C3%A1zy-ern%C5%91-ii-rend%C5%B1-v%C3%A1dlottnak-kecskem%C3%A9ti-t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9ken-tett-vallom%C3%A1sa-2012-szeptember>

7., Pálocska János tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. május 7.,

<http://hagyomiklos.com/?q=hu/content/p%C3%A1locska-j%C3%A1nos-tan%C3%BA-teljes-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-t%C3%A1rgyal%C3%A1si-jegyz%C5%91k%C3%B6nyv-2013-m%C3%A1jus-7>

8., Regőczi Miklós vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 6.,

<http://hagyomiklos.com/?q=hu/node/209>

9., dr. Sziebert György tanúvallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2013. május 16.,

<http://hagyomiklos.com/hu/content/sziebert-gy%C3%B6rgy-b%C3%ADr%C3%B3s%C3%A1gi-vallom%C3%A1sa-r%C3%A9szlet>

10., Zelenák Tibor vallomása, Kecskeméti Törvényszék, 2012. november 20.

Felhasznált iratok jegyzéke:

- 1., A Büntetés-végrehajtás Központi Kórháza által kiadott 2010. október 05. napján kelt zárójelentés
- 2., dr. Kádár András védő 2010. július 14. napján kelt indítványa orvosszakértő kijelölése iránt
- 3., dr. Kádár András védő 2010. november 17. napján kelt indítványa
- 4., dr. Molnár Miklós igazságügyi orvos-szakértő 2010. szeptember 27. napján kelt szakvéleménye
- 5., A Fővárosi Főügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Ügyek Csoportjának Bv. 23937/2010./3. számú feljegyzése
- 6., A Pesti Központi Kerületi Bíróság 9.Bny.42853/2010/2. számú végzése